

III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

99. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 31. JANUÁRA A 1. FEBRUÁRA 2013

Stanovisko Výboru regiónov „Štatút a financovanie európskych politických strán a európskych politických nadácií“

(2013/C 62/15)

VÝBOR REGIÓNOV

- s presvedčením zdôrazňuje, že tento návrh môže uľahčiť diskusie na európskej a medzinárodnej úrovni a môže pomôcť vytvoriť európsku verejnú mienku;
- súhlasí, aby získanie európskeho právneho štatútu bolo podmienené dodržiavaním vysokých štandardov riadenia, zodpovednosti a transparentnosti;
- súhlasí s tým, že v čase keď politické strany a pridružené nadácie v Európskom parlamente žiadajú o registráciu ako európske politické strany a nadácie, v súvislosti s posudzovaním ich zastúpenia sa v nariadení okrem európskej a národnej úrovne objavuje aj úroveň regionálnych parlamentov;
- žiada Radu a Európsky parlament, aby bol Výbor regiónov zapojený do procesu kontroly rešpektovania základných hodnôt Európskej únie;
- pokladá za prijateľné navrhované rozdelenie finančných prostriedkov, ale navrhuje zvážiť, či by sa pri tomto rozdelení nemohol brať do úvahy aj počet ich zástupcov vo Výbore regiónov;
- odporúča zvážiť, či by sa finančné prostriedky EÚ nemohli použiť na kampane organizované pred referendumami alebo v prípade európskych občianskych iniciatív na európskej úrovni.

Spravodajca	István István SÉRTŐ-RADICS (HU/ALDE), starosta obce Uszka
Referenčný dokument	Stanovisko o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

Stanovisko Výboru regiónov – „Štatút a financovanie európskych politických strán a európskych politických nadácií“

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. víta návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií, ktorý Európska komisia zverejnila 12. septembra 2012 a ktorý nahrádza a zrušuje nariadenie (ES) č. 2004/2003, ktorým sa doteraz riadili strany a nadácie;

2. žela si vzhľadom na svoje zloženie na základe politických skupín prispieť k vypracovaniu konečného znenia tohto legislatívneho návrhu, ktorý, okrem iných výhod, môže pozornosť na miestnej a regionálnej úrovni zamerať na európske politické rozhodnutia a tiež na úlohu členov VR pri ovplyvňovaní týchto rozhodnutí;

3. potvrdzuje svoju odhodlanosť propagovať európske občianstvo⁽¹⁾ a zdôrazňovať význam výchovy k občianstvu Únie⁽²⁾, čo nedávno podrobne vyjadril vo viacerých stanoviskách;

4. opakovane zdôrazňuje najmä, že VR je odhodlaný presadzovať občianstvo Únie a európske občianske práva vrátane volebného práva. Aktivity VR v rámci príprav Európskeho roka občanov 2013 budú zamerané na túto tému⁽³⁾;

5. zdôrazňuje význam toho, že občianstvo Únie tým, že zapája občanov do procesu európskej integrácie, prispieva k podpore vytvárania európskej demokracie. Je preto v záujme občanov Európskej únie, aby sa európska zastupiteľská demokracia úspešne rozvíjala. V európskom legislatívnom procese majú nadnárodné európske politické strany a politické nadácie skutočne rozhodujúci význam pre vyjadrovanie názorov občanov na európskej úrovni.

6. s presvedčením zdôrazňuje, že tento návrh môže byť jedným zo spôsobov ako uľahčiť diskusie na európskej a medzinárodnej úrovni a vytvoriť európsku verejnú mienku. Okrem toho môže prispieť aj k zvýšeniu záujmu občanov o voľby do Európskeho parlamentu a volebnej účasti na nich a k posilneniu demokratickej legitimity Európskej únie;

7. súhlasí so zastrešujúcim cieľom nariadenia, ktorým je zvýšiť viditeľnosť, uznanie, účinnosť, transparentnosť a zodpovednosť európskych politických strán a nadácií;

8. považuje za maximálne dôležité tesnejšie prepojenie medzi európskymi politickými stranami a európskymi politickými nadáciami a súhlasí s tým, aby ku ktorejkoľvek európskej politickej strane mohla byť oficiálne priradená len jedna európska politická nadácia;

Registrácia a overovanie

9. považuje vytvorenie jednotného európskeho právneho štatútu za dôležitý krok smerom k politickému zjednoteniu Európy, ktorý umožňuje zaregistrovať sa ako európska politická strana alebo európska politická nadácia, a tým získať právne postavenie na základe práva EÚ, teda oslobodiť sa od rozmanitých právnych foriem jednotlivých členských štátov, ktoré boli doteraz na ne uplatňované; poznamenáva však, že schopnosť tohto návrhu splniť uvedenú funkciu závisí od primeranej implementácie členskými štátmi;

10. zdôrazňuje, že rámec európskeho štatútu navrhovaný Komisiou sa zakladá na skúsenostiach s fungovaním strán, blokov strán a nadácií zaregistrovaných na národnej úrovni, ktoré v súčasnosti existujú a tešia sa veľkému uznaniu, avšak súčasný návrh obsahuje určité obmedzenia (najmä v súvislosti s nezávislým európskym právnym štatútom), čo poukazuje na to, že skúsenosti európskych politických strán získané od roku 2004 neboli pri navrhovaní nového štatútu v plnej miere zohľadnené;

11. zdôrazňuje, že pre európske politické strany a európske politické nadácie, ktoré sú k nim pridružené, je veľmi dôležité vytvoriť skutočný európsky právny štatút, aby si mohli v ktoromkoľvek členskom štáte zvoliť svoje sídlo za rovnakých podmienok a so zreteľom na svoj špecifický charakter a politickú identitu;

12. preto zdôrazňuje, že je dôležité, aby európsky štatút, ktorý toto nariadenie zavádza, zohľadnil národné právne predpisy. Zároveň odporúča európskym inštitúciám, aby v budúcnosti zvážili vypracovanie úplného európskeho právneho štatútu;

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

⁽²⁾ CdR 120/2005.

⁽³⁾ R/CdR 1030/2012, bod 7.

13. súhlasí, aby získanie európskeho právneho štatútu bolo podmienené dodržiavaním vysokých štandardov riadenia, zodpovednosti a transparentnosti;

14. považuje za dôležitý krok, že medzi osobitné podmienky získania európskeho právneho štatútu a jeho zachovania patrí bezvýhradné rešpektovanie základných hodnôt EÚ. Toto bolo doteraz jedným z prístupových kritérií pre kandidátske krajiny, ale toto nariadenie mení základné hodnoty EÚ na kritérium, ktoré môže a musí byť kontrolované v rámci politickejho monitorovania;

15. súhlasí s tým, že v čase keď politické strany a pridružené nadácie v Európskom parlamente žiadajú o registráciu ako európske politické strany a nadácie, v súvislosti s posudzovaním ich zastúpenia sa v nariadení okrem európskej a národnej úrovne objavuje aj úroveň regionálnych parlamentov. Vzhľadom na odlišnú štruktúru jednotlivých členských štátov je však potrebné objasniť povahu strednej politickej úrovne (oblasť, región, grófstvo, župa, okres);

16. súhlasí s tým, aby Európsky parlament každoročne overoval, či európske politické strany a európske politické nadácie naďalej spĺňajú podmienky a požiadavky stanovené v nariadení, a aby mohol na osobitnú žiadosť kontrolovať, či strana alebo nadácia aj naďalej rešpektuje hodnoty, na ktorých je založená Európska únia;

17. žiada Radu a Európsky parlament, aby bol Výbor regiónov zapojený do procesu kontroly rešpektovania základných hodnôt Európskej únie;

18. odporúča, aby bol Výbor regiónov povinne zapojený do tohto procesu kontroly aspoň v prípade, ak je strana, ktorej sa kontrola týka, zastúpená vo Výbore regiónov;

Financovanie

19. pripomína, že v stanovisku k novému viacročnému finančnému rámcu po roku 2013 ⁽⁴⁾ Výbor regiónov zdôraznil, že je dôležité zabezpečiť zodpovedajúce finančné zdroje na podporu základných práv, demokracie a účasť občanov na úsilí o vytvorenie európskeho občianstva; Skutočne nadnárodné európske politické strany a európske politické nadácie, ktoré sú k nim pridružené, majú rozhodujúci význam pre vyjadrovanie názorov občanov na európskej úrovni a preklopenie priepasti medzi politikami na vnútroštátnej úrovni a úrovni Únie;

20. berie na vedomie, že návrh Komisie rozlišuje medzi kritériami na získanie právneho štatútu a kritériami oprávnenosti na financovanie;

21. súhlasí s tým, aby sa finančné prostriedky EÚ poskytované európskym politickým stranám a európskym politickým nadáciám aj naďalej poskytovali z rozpočtu Európskeho parlamentu;

22. súhlasí s tým, aby nevyhnutným predpokladom oprávnenosti na financovanie z rozpočtu EÚ bolo splnenie podmienok a požiadaviek týkajúcich sa zaregistrovania európskej politickej strany alebo európskej politickej nadácie;

23. pokladá za prijateľné navrhované rozdelenie finančných prostriedkov (15 % sa rozdeľuje rovnakým dielom, 85 % sa rozdeľuje medzi európske politické strany v pomere k počtu zvolených členov Európskeho parlamentu.), ale navrhuje zvážiť, či by sa pri tomto rozdelení nemohol brať do úvahy aj počet ich zástupcov vo Výbore regiónov;

24. víta skutočnosť, že sa týmto návrhom zvyšuje povolená úroveň darov za rok od jedného darcu (fyzickej alebo právnickej osoby) s cieľom podporiť schopnosť politických strán a nadácií vytvárať vlastné zdroje zo súčasných 12 000 EUR na maximálnu výšku 25 000 EUR;

25. podporuje zásadu a prax, že finančné prostriedky EÚ nesmú byť použité na priame alebo nepriame financovanie celoštátnych, regionálnych, alebo miestnych volieb, ani iných politických strán a najmä vnútroštátnych politických strán alebo kandidátov, čo by bolo v rozpore s nadnárodným duchom tohto návrhu;

26. nevidí na druhej strane dôvod, prečo by európske politické strany a európske politické nadácie nemohli z vlastných príjmov podporovať vlastných kandidátov reprezentujúcich ich európske farby v národných, regionálnych alebo miestnych voľbách;

27. chápe zámer návrhu, podľa ktorého sa finančné prostriedky EÚ nesmú použiť ani na priame alebo nepriame financovanie kampaní pred konaním celoštátnych, regionálnych alebo miestnych referend (napríklad o zmene zmluvy), odporúča však zvážiť, či by sa finančné prostriedky EÚ nemohli použiť na kampane organizované pred referendumami alebo v prípade európskych občianskych iniciatív;

Fungovanie v praxi, miestne a regionálne perspektívy

28. je presvedčený o tom, že európske politické strany budú v rámci svojho fungovania stále účinnejšie vyjadrovať a sprostredkovať vôľu občanov v súvislosti s volenými funkciami a inými zastupiteľskými funkciami na európskej úrovni a že vytvoria bezprostrednejšie väzby medzi európskou a miestnou alebo regionálnou úrovňou;

29. zdôrazňuje, že pre občanov Únie je potrebné zaručiť plnohodnotný prístup k informáciám v členských štátoch ako predpoklad ich aktívnej účasti v politike a žiada svojich členov, aby urobili kroky v záujme toho, aby členské štáty zaručili prístup k informáciám. Existencia skutočne nadnárodných európskych politických strán by mohla zohrávať dôležitú úlohu aj v tomto ohľade;

⁽⁴⁾ CdR 283/2011.

30. uznáva, že existencia skutočne európskych politických strán by mohla viesť k tomu, že v budúcnosti nastúpia kandidáti v miestnych alebo regionálnych voľbách skôr v mene jednej európskej politickej strany než v mene ich celonárodnej alebo regionálnej strany. Tým by bola zjavnejšia priama väzba medzi európskou a miestnou či regionálnou politikou;

31. podporuje politickú vôľu konať tak, aby európsky právny štatút a pravidlá financovania vstúpili do platnosti v dostatočnom predstihu pred voľbami do Európskeho parlamentu a mohli sa uplatniť aj na financovanie kampaní na miestnej a regionálnej úrovni týkajúcich európskych iniciatív občanov prostredníctvom európskych politických strán a európskych politických nadácií;

Subsidiarita, proporcionalita, lepšia právna úprava

32. uznáva, že tento návrh možno považovať za návrh, ktorý je v súlade so zásadou subsidiarity, pretože pravidlá upravujúce štatút a financovanie európskych politických strán a európskych politických nadácií je možné stanoviť iba na úrovni EÚ;

33. poukazuje na to, že prejavom viacúrovňovej štruktúry vznikajúceho demokratického systému EÚ v praxi by mohlo byť, ak by právna úprava umožňovala zapojenie Výboru regiónov do procesu kontroly toho, či európske politické strany a európske politické nadácie rešpektujú základné hodnoty EÚ;

34. konštatuje, že o návrhu možno všeobecne povedať, že je v súlade so zásadou proporcionality, pretože formou a obsahom neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie dlhodobých cieľov na európskej úrovni;

35. považuje za rozporuplné to, že cieľom návrhu je vytvoriť novú európsku právnu formu pre oba druhy právnych subjektov (strany a nadácie), aj keď budú vo väčšine aspektov svojej praktickej činnosti naďalej pôsobiť na základe právnej formy uznávanej právnym poriadkom toho členského štátu, v ktorom majú sídlo;

36. ľutuje, že v návrhu chýba posúdenie vplyvu;

37. uznáva, že Európska komisia uskutočnila konzultácie so zainteresovanými stranami a výsledky týchto konzultácií zapracovala do návrhu. Z dokumentu však nie je jasné, či do týchto konzultácií bola zapojená aj miestna a regionálna úroveň;

38. žiada Európsky parlament, aby do procesu hodnotenia európskeho právneho štatútu a systému financovania, ktorý je stanovený v návrhu a ktorý sa uskutoční v treťom roku po budúcich parlamentných voľbách do Európskeho parlamentu, zapojila aj Výbor regiónov.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

článok 2 ods. 5

Vymedzenia pojmov

Text návrhu Komisie	Navrhovaná zmena
5. „regionálny parlament“ alebo „regionálne zhromaždenie“ je subjekt, ktorého členovia buď majú volebný mandát na regionálnej úrovni, alebo sa politicky zodpovedajú volebnému zhromaždeniu;	5. „regionálny parlament“ alebo „regionálne zhromaždenie“ je <u>subjekt na strednej úrovni medzi obcou a štátom</u> , ktorého členovia buď majú volebný mandát, alebo sa politicky zodpovedajú volenému zhromaždeniu <u>na strednej úrovni medzi obcou a štátom</u> ;

Zdôvodnenie

Volené zhromaždenia strednej úrovne nemajú v jednotlivých členských štátoch rovnakú podobu. Nie všade sa nazývajú „regionálnymi parlamentmi“ alebo „regionálnymi zhromaždeniami“. Vzhľadom na tieto odlišné štruktúry je potrebné vyjasniť povahu strednej politickej úrovne (oblasť, región, grófstvo, župa, okres atď.). Pojem „stredná úroveň“ navrhovaný v pozmeňovacom návrhu je širší a môže sa použiť na všetky členské štáty a zároveň ho možno dobre odlíšiť od volebného mandátu na komunálnej úrovni.

Pozmeňovací návrh 2

článok 7 ods. 2

Overovanie registrácie

Text návrhu Komisie	Navrhovaná zmena
(2) Kedykoľvek o to požiada jedna štvrtina jeho členov zastupujúcich najmenej tri politické skupiny v Európskom parlamente, Európsky parlament väčšinou hlasov svojich členov rozhodne, či sú naďalej splnené podmienky uvedené v článku 3 ods. 1 písm. c) v prípade európskej politickej strany a v článku 3 ods. 2 písm. c) v prípade európskej politickej nadácie.	(2) Kedykoľvek o to požiada jedna štvrtina jeho členov zastupujúcich najmenej tri politické skupiny v Európskom parlamente, Európsky parlament väčšinou hlasov svojich členov rozhodne, či sú naďalej splnené podmienky uvedené v článku 3 ods. 1 písm. c) v prípade európskej politickej strany a v článku 3 ods. 2 písm. c) v prípade európskej politickej nadácie.

Text návrhu Komisie	Navrhovaná zmena
Európsky parlament pred prijatím rozhodnutia vypočuje zástupcov príslušnej európskej politickej strany alebo európskej politickej nadácie a požiada výbor zložený z nezávislých osobností, aby v primeranej lehote oznámil svoje stanovisko k tejto veci.	Európsky parlament pred prijatím rozhodnutia vypočuje zástupcov príslušnej európskej politickej strany alebo európskej politickej nadácie a požiada výbor zložený z nezávislých osobností, aby v primeranej lehote oznámil svoje stanovisko k tejto veci. <u>Do procesu zapojí Výbor regiónov aspoň v tých prípadoch, keď sa overovanie týka takej politickej strany, ktorá je zastúpená vo Výbore regiónov.</u>
Tento výbor pozostáva z troch členov, pričom jedného člena vymenuje Európsky parlament, jedného Rada a jedného Komisia, a to do šiestich mesiacov po skončení prvého zasadnutia Európskeho parlamentu po voľbách do Európskeho parlamentu. Sekretariát a financovanie výboru zabezpečuje Európsky parlament.	Tento výbor pozostáva z troch členov, pričom jedného člena vymenuje Európsky parlament, jedného Rada a jedného Komisia, a to do šiestich mesiacov po skončení prvého zasadnutia Európskeho parlamentu po voľbách do Európskeho parlamentu. Sekretariát a financovanie výboru zabezpečuje Európsky parlament.

Zdôvodnenie

Medzi podmienky registrácie patrí aj regionálny rozmer. Preto je logické, aby aj Výbor regiónov zohrával určitú úlohu v procese overovania rešpektovania základných hodnôt EÚ, a to aspoň v prípade, ak je príslušná strana zastúpená vo Výbore regiónov.

Pozmeňovací návrh 3

článok 4, nový ods.

Zákaz financovania

Text návrhu Komisie	Navrhovaná zmena
	(4) <u>Zákaz financovania sa nevzťahuje na podporu, ktorú poskytujú európske politické strany a európske politické nadácie kampaniam zameraným na európske občianske iniciatívy.</u>

Zdôvodnenie

Európske politické strany a európske politické nadácie sa potrebujú prezentovať a komunikovať nielen výlučne počas volebných kampaní pred voľbami do Európskeho parlamentu, ale aj počas kampaní na podporu európskych hodnôt medzi predvolebnými kampaňami, napríklad pri príležitosti európskych občianskych iniciatív.

V Bruseli 31. januára 2013

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO